

Standardní operační postup – OKB úsek krevní banka			
č. 20	ZAJIŠTĚNÍ TRANSFUZNÍ PŘÍPRAVKŮ PRO ODDĚLENÍ NEMOCÍ PÁTEŘE A ORTOPEDII		
Autor: Varnušková Jiřina		Platnost od: 29. 1. 2008	Schválila: kvalifikovaná osoba RNDr. Josef Ranoš
Určeno pro: Zdravotní laborant			
Poslední revize: č. 5 1/2014		Důvod revize: Periodická kontrola	
Poslední revize: č. 6 11/2017		Důvod revize: Periodická kontrola	Kontrolu provedl: Bc. Sigmundová Pavla Schválil: kvalifikovaná osoba Ing. Kolátková Marina
Poslední revize: č. 7 6/2019		Důvod revize: Periodická kontrola, Úprava pracovního postupu	Kontrolu provedl: Mgr. A. Mrázová Bc. P. Sigmundová Schválil: kvalifikovaná osoba MUDr. H. Ryšánková
Poslední revize: č. 8 12/2021		Důvod revize: Periodická kontrola	Kontrolu provedl: Mgr. A. Mrázová Schválil: Ing. M. Kolátková
Termín další revize:		12/2023	
Identifikace výtisku:		Výtisk jediný – originál (výtisk z elektronické podoby má pouze informativní charakter)	

Použité zkratky:

TP tranfuzní přípravek

KB – Krevní banka OKB KHN a.s.

Popis, postup:

Prvotní požadavek na zajištění transfuzních přípravků k plánované operaci vystavuje lékař anesteziologické ambulance nejméně týden před plánovaným výkonem. Dodávku TP zajišťuje primárně HTO NsP Karviná – Ráj a Krevní centrum s. r. o. Frýdek – Místek.

Den před plánovanou operací je na pracoviště Krevní banky OKB KHN a.s. dodáno:

- 1 x vzorek nesrážlivé krve EDTA (zkumavka s fialovým vrškem)
  - 1 x výtisk elektronické žádanky z Akordu na předtransfuzní vyšetření („Křížový pokus“)
  - 1 x Žádanka o transfuzní přípravky, obsahující imunohematologickou anamnézu pacienta
- Všechny požadavky jsou vystavovány s indikací RUTINA**

Žádanku na plazmy není třeba zvlášť vystavovat. V rámci přípravy TP k operaci se automaticky počítá s možností podávání plazmy pacientům během operace, a proto jsou plazmy skupinové i univerzální na skladě KB vždy připraveny v dostatečném množství.

Žádanky musí být řádně vyplněny, vzorky musí být opatřeny nezaměnitelnou identifikací pacienta, datem a časem odběru vzorku. Stejně datum i čas odběru je uveden na obou Žádankách. Na obou Žádankách je rovněž uvedena identifikace a

podpis osoby, která odběr provedla a zodpovídá za něj. Při nesplnění těchto podmínek nebude požadavek na KB přijat!

Laborantka Krevní banky OKB KHN a.s. je jako kvalifikovaná osoba zodpovědná za výběr TP podle aktuálního stavu zásob a expirací TP na skladě KB.

V případě postoupení požadavku na provedení zkoušky kompatibility jiné transfuzní stanici (např. Krevní centrum FN Ostrava) je nutné vzorky připravit k transportu. Vzorky jsou přepravovány v pevném obalu oddělené od žádanek, aby bylo zabráněno případnému poškození a kontaminaci biologickým materiálem. Laborantka KB rovněž zajistí transport připravených TP jiných transfuzních stanic, aby byly TP připraveny před začátkem operace.

V případě pozitivního screeningu protilátek je postupováno dle pokynů v SOP č. 8

Všechny TP, připravené pro pacienta k operaci, jsou kompatibilní s jeho vlastní krví. Kompatibilita TP je potvrzena podpisem laborantky, která TP připravovala. Výsledky předtransfuzního vyšetření jsou vydávány na oddělení nejpozději s prvním vydaným TP.

Mimořádné situace:

- Nejsou-li krve dané krevní skupiny na skladě HTO Karviná Ráj ani Krevního centra s.r.o. Frýdek – Místek, musí si laborantka KB zajistit krve a jejich přípravu sama nákupem v jiných transfuzních stanicích.
- Pokud má pacient (příjemce) pozitivní screening protilátek nebo zkoušku kompatibility, zajišťuje laborantka KB nezbytné předtransfuzní kroky v Krevním centru FN Ostrava (identifikace protilátek, fenotyp pacienta, v případě možnosti přípravu kompatibilních TP).

Je nutno pamatovat, že každá neindikovaná transfuze je kontraindikovaná.

Při nedostatku zásob stejnoskupinových erytrocytárních TP je příjemci aplikován erytrocytární TP přípravek kompatibilní:

<i>Krevní skupina příjemce</i>	<i>Kompatibilní erytrocytární TP</i>
<u>O</u>	<u>O</u>
<u>A</u>	<u>A, O</u>
<u>B</u>	<u>B, O</u>
<u>AB</u>	<u>AB, A, B, O</u>

Při nedostatku zásob RhD negativních erytrocytárních přípravků
může být vhodný RhD negativní příjemce transfundován erytrocyty RhD pozitivními.

V obou případech bude klinický lékař telefonicky informován pracovníkem laboratoře předtransfuzního vyšetření.

Aplikace RhD negativních přípravků RhD pozitivním příjemcům je při vyhovující zkoušce kompatibility možná bez omezení.

Při transfuzi z vitální indikace, není-li možno vyšetřit (ev. ověřit) krevní skupinu v AB0a Rh systému, se vydávají erytrocyty krevní skupiny 0 RhD negativní.